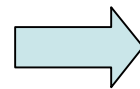

Εξίσωση τροχιάς

- Προσπαθούμε να λύσουμε την εξίσωση $r=r(t)$ και $\theta=\theta(t)$
  - Ενδιαφερόμαστε για την μορφή της τροχιάς $r=r(\theta)$
  - Αλλάζουμε από $dt \rightarrow d\theta$

Σταθ. $\leftarrow l = mr^2 \dot{\theta}$ $\Rightarrow \frac{d}{dt} = \frac{l}{mr^2} \frac{d}{d\theta}$

$$m\ddot{r} - \frac{l^2}{mr^3} + \frac{dV(r)}{dr} = 0$$

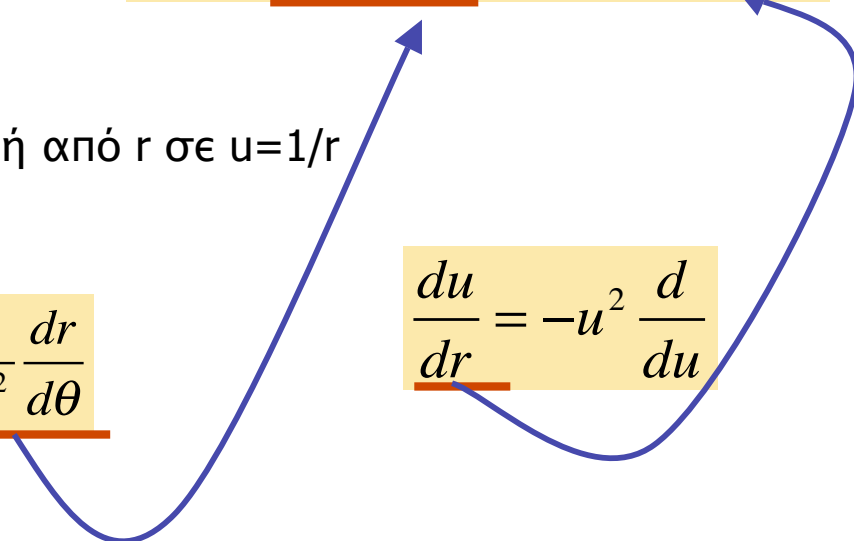
$$\frac{l}{r^2} \frac{d}{d\theta} \left(\frac{l}{mr^2} \frac{dr}{d\theta} \right) - \frac{l^2}{mr^3} + \frac{dV}{dr} = 0$$

$$\frac{d}{dt} \left(\frac{dr}{dt} \right)$$

- Αλλάζουμε μεταβλητή από r σε $u=1/r$

$$\frac{du}{d\theta} = \frac{d}{d\theta} \left(\frac{1}{r} \right) = -\frac{1}{r^2} \frac{dr}{d\theta}$$

$$\frac{du}{dr} = -u^2 \frac{d}{du}$$

Εξίσωση τροχιάς

Αλλάζοντας μεταβλητές

$$\frac{d^2u}{d\theta^2} + u + \frac{m}{l^2} \frac{dV(1/u)}{du} = 0$$

- ❑ Λύση της εξίσωσης αυτής δίνει το σχήμα της τροχιάς
  - ❑ Όχι τόσο εύκολη η λύση της
  - ❑ Θα τη λύσουμε για δύναμη αντιστρόφως ανάλογη του r^2
- ❑ Μια ακόμα χρήσιμη πληροφορία μπορεί να εξαχθεί χωρίς να λύσουμε την εξίσωση

Συμμετρία τροχιάς

$$\frac{d^2u}{d\theta^2} + u + \frac{m}{l^2} \frac{dV(1/u)}{du} = 0$$

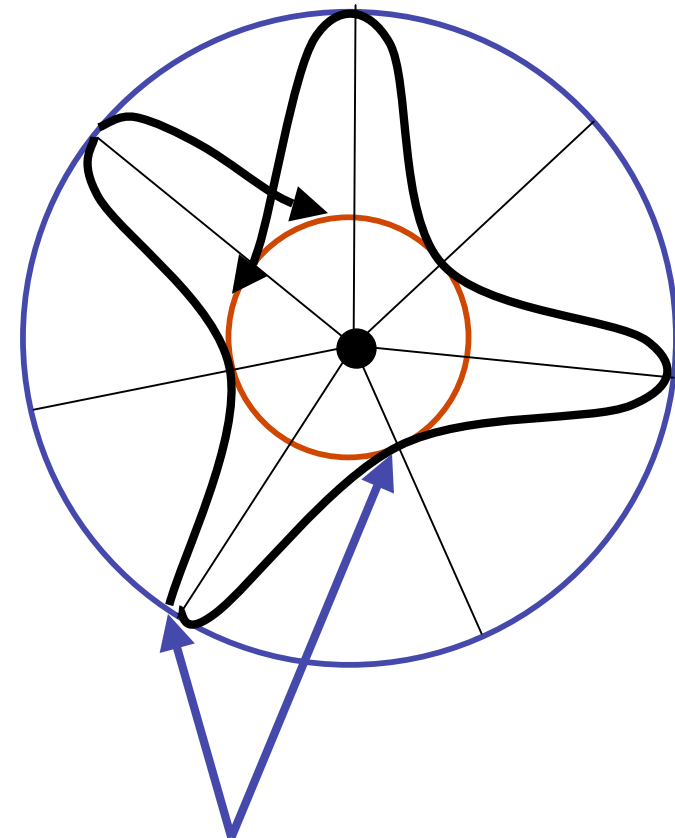
- Η εξίσωση είναι **άρτια** (δηλαδή συμμετρική) ως προς θ
  - Αντικαθιστώντας θ με $-\theta$ δεν αλλάζει την εξίσωση
  - Η λύση $u(\theta)$ πρέπει να συμμετρική αν είναι η αρχική συνθήκη
  - Διαλέγοντας $\theta=0$ για $t=0$, παίρνοντας το συμμετρικό του $\theta \rightarrow -\theta$

$$u(0) \rightarrow u(0) \quad \leftarrow \text{OK} \quad \frac{du}{d\theta}(0) \rightarrow -\frac{du}{d\theta}(0) \quad \text{Ισχύει AN } \frac{du}{d\theta}(0) = 0$$

Η τροχιά είναι συμμετρική σε γωνίες όπου $\frac{du}{d\theta} = 0$

Συμμετρία της τροχιάς

- Η τροχιά είναι συμμετρική σε κάθε σημείο στροφής = **αψίδες**
 Η τροχιά είναι αναλλοίωτη κάτω από αντικατοπτρισμούς ως προς τα διανύσματα των αψίδων
  - Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο δεν ενδιαφερόμαστε πολύ για το πρόσημο του
  - Λύνοντας την εξίσωση της τροχιάς μεταξύ ενός ζεύγους αψίδων $\rightarrow \dot{r}$ γνωρίζουμε ολόκληρη την τροχιά
- Αυτή τη στιγμή θα προχωρήσουμε στην λύση της εξίσωσης

$$\frac{du}{d\theta} = 0$$

Λύση της εξίσωσης τροχιάς

$$\frac{d^2 u}{d\theta^2} + u + \frac{m}{l^2} \frac{dV(1/u)}{du} = 0$$

- Ολοκληρώνοντας την διαφ. εξισ. θα πάρουμε διατήρηση της ενέργειας
- Χρησιμοποιώντας διατήρηση ενέργειας μπορούμε να γλυτώσουμε περισσότερη κόπο.

$$E = \frac{m\dot{r}^2}{2} + \frac{l^2}{2mr^2} + V(r) = 0 \quad \Rightarrow \quad \dot{r} = \sqrt{\frac{2}{m} \left(E - V(r) - \frac{l^2}{2mr^2} \right)}$$

Αλλάζουμε μεταβλητές: $\dot{r} = -\frac{l}{m} \frac{du}{d\theta}$

$$\frac{du}{d\theta} = -\sqrt{\frac{2mE}{l^2} - u^2 - \frac{2mV(1/u)}{l^2}} \quad \text{Ολοκληρώνουμε}$$

Δύναμη ανάλογη αντιστρόφου του r^2

$$f = -\frac{k}{r^2} \quad V = -\frac{k}{r} \quad \Rightarrow \quad \frac{du}{d\theta} = -\sqrt{\frac{2mE}{l^2} - u^2} + \frac{2mku}{l^2}$$

$$\Rightarrow \quad \int \frac{du}{\sqrt{\frac{2mE}{l^2} + \frac{2mku}{l^2} - u^2}} = -\int d\theta$$

Από πίνακες ολοκληρωμάτων έχουμε:

$$\int \frac{dx}{\sqrt{a + \beta x + \gamma x^2}} = \frac{2}{\gamma} \arccos \left(-\frac{\beta + 2\gamma x}{\sqrt{\beta^2 - 4\alpha\gamma}} \right)$$

Επομένως αντικαθιστούμε όπου α, β, γ τις σταθερές μας
Διαφορετικά το λύνουμε μόνοι μας....

Η ολοκλήρωση

$$\begin{aligned}
 \int d\theta &= -\int \frac{du}{\sqrt{\frac{2mE}{l^2} + \frac{2mku}{l^2} - u^2}} = -\int \frac{du}{\sqrt{\frac{2mE}{l^2} + \frac{m^2k^2}{l^4} - \left(\frac{mk}{l^2} - u\right)^2}} \\
 &= -\frac{1}{\sqrt{\frac{2mE}{l^2} + \frac{m^2k^2}{l^4}}} \int \frac{du}{\sqrt{1 - \left(\frac{\frac{mk}{l^2} - u}{\sqrt{\frac{2mE}{l^2} + \frac{m^2k^2}{l^4}}}\right)^2}} \\
 &= -\int \frac{\sin \omega}{\sin \omega} d\omega = -\omega
 \end{aligned}$$

Ορίζεται σαν $\cos \omega$

$$du = \sqrt{\frac{2mE}{l^2} + \frac{m^2k^2}{l^4}} \sin \omega d\omega$$

$$\cos \omega = \cos(\theta - \theta') = \frac{\frac{mk}{l^2} - u}{\sqrt{\frac{2mE}{l^2} + \frac{m^2k^2}{l^4}}}$$

Λύνουμε ως προς $u=1/r$

Λύση

$$u = \frac{1}{r} = \frac{mk}{l^2} \left(1 + \sqrt{1 + \frac{2El^2}{mk^2}} \cos(\theta - \theta') \right)$$

Η λύση αυτή είναι όμοια με την γενική κωνική εξίσωση

$$\frac{1}{r} = C(1 + e \cos(\theta - \theta'))$$

Μια εστία είναι στην αρχή των αξόνων

e ονομάζεται **εκκεντρότητα**

$$e = \sqrt{1 + \frac{2El^2}{mk^2}}$$

$e > 1$	$E > 0$	υπερβολή
$e = 1$	$E = 0$	παραβολή
$e < 1$	$E < 0$	έλλειψη
$e = 0$	$E = -\frac{mk^2}{2l^2}$	κύκλος

Που συμφωνεί με την
ποιοτική ταξινόμηση
των τροχιών